

PŘEDSEDA ČESKÉ ADVOKÁTNÍ KOMORY

Č.j. 07-039/14

V Praze dne 25. 6. 2014

Vážený pane náměstků,

děkuji Vám za zaslání návrhu vyhlášky, kterou se mění vyhláška č. 177/1996 Sb., advokátní tarif, ve znění pozdějších předpisů, který jste mi zaslal dopisem ze dne 19. 6. 2014. Jsem nucen v první řadě konstatovat, že návrh se výrazným způsobem odklání od předchozího návrhu Ministerstva spravedlnosti, tak jak vzešel z připomínkového řízení a následného projednání v pracovních komisích Legislativní rady vlády. Zároveň jsem nucen trvat na svém předchozím stanovisku, který Česká advokátní komora prezentovala na veškerých předchozích jednáních ohledně dané problematiky a který se týká motivu novelizace advokátního tarifu jako takového, kdy návrh určitým způsobem reagoval na sněmovní tisk č. 107, kterým se skupina poslanců pokusila (a stále ještě pokouší) prolomit princip náhrady nákladů řízení protistranou v případě jejího neúspěchu. Judikatura v tomto směru dospěla k celé řadě rozhodnutí, které postihovaly (a nadále postihují) tzv. byznys s přísudky, aniž by k tomu potřebovaly změnu právních předpisů, neboť ve své podstatě se jedná o procesní otázku a nikoli otázku hmotněprávní. Jsme proto přesvědčeni, že než vymezovat v podzákoně právním předpisu nové instituty (viz tzv. formulářová žaloba) a obracet poměr tvrzené nespravedlnosti z dlužníka na věřitele, je namístě využít sněmovního tisku č. 107 k tomu, aby se ve větší míře upravila možnost soudů posuzovat vztah náhrady nákladů právního zastoupení (odměny advokáta) k výši vymáhané pohledávky a druhu řízení.

Uvědomuji si přitom politický kontext celé situace, kdy Ministerstvo spravedlnosti hodlá přispět ke zlepšení sociální situace dlužníka, do které se mnohdy dostává nezaviněně (ale mnohdy také vlastní vinou a při plném vědomí toho, co činí). Je však nepochopitelné, proč se má takto vymezená nespravedlnost (spočívající v nepřiměřenosti výše přísudku vůči vymáhané pohledávce) obrátit navrhovanou změnou advokátního tarifu proti věřitelům, kteří prodlení dlužníka nezavinili a nezavinili ani jeho případnou neschopnost splatit dluh. Pokud Ministerstvo spravedlnosti nastaví náhradu nákladů právního zastoupení tak, že věřitelům přízná pouze zlomek skutečně vynaložených nákladů, povede to jistě ke zlepšení sociální situace dlužníka (tím, že po něm věřitel nebude pohledávky vůbec vymáhat), ale ke zhoršení vymahatelnosti pohledávek, což jistě není v souladu s postojem Ministerstva spravedlnosti. Ze všech těchto důvodů se domníváme, že tato otázka by měla zůstat na rozhodovací činnosti soudů, přičemž nic nebrání tomu, aby byla do občanského soudního řádu zavedena taková pravidla, která umožní snížení odměny advokáta v rámci rozhodování o nákladech řízení tak, aby to odpovídalo judikatuře Ústavního soudu.

Pokud by výše uvedený postup nepřípadal z vůle Ministerstva spravedlnosti do úvahy, příkládám v příloze připomínky České advokátní komory k poslednímu návrhu vyhlášky tak, jak se domníváme, že je nutné vyhlášku upravit, aby odpovídala těm rozhodnutím Ústavního soudu, která definovala hranice řešeného problému. Ve vztahu k navrhovaným tarifním pásmům podotýkám, že jde o hodnoty, které již byly součástí předchozího návrhu Ministerstva spravedlnosti a byly z neznámého důvodu bez jakéhokoli vysvětlení opět zásadně poníženy.

S pozdravem

JUDr. Martin Vychopeň

Příloha: Připomínky ČAK k návrhu vyhlášky, kterou se mění vyhláška č. 177/1996 Sb., advokátní tarif, ve znění pozdějších předpisů

Vážený pan
JUDr. Robert Pelikán, Ph.D.
I. náměstek ministryně spravedlnosti
Ministerstvo spravedlnosti ČR
Vyšehradská 16
128 10 Praha 2